SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:170

av Ingemar Kihlström (KD)

Skolavslutningar och firanden av högtider med konfessionella inslag i kyrkolokaler

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram ytterligare klargörande direktiv under riksdagsåret 2026/27 för att möjliggöra skolavslutningar och firanden av årets traditionella högtider med konfessionella inslag i kyrkolokaler och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges skolor ska vara platser där traditioner, kulturarv och gemenskap får ta plats. Skolavslutningar och firandet av årets högtider är viktiga tillfällen för elever, lärare och familjer att samlas och uppmärksamma gemensamma traditioner. Dessa tillfällen bidrar till sammanhållning och ger eleverna möjlighet att förstå de historiska och kulturella sammanhang som har format vårt samhälle.

Trots detta råder det osäkerhet kring vilka möjligheter skolor med offentlig huvudman har att genomföra skolavslutningar och uppmärksamma traditionella högtider i kyrkolokaler. Osäkerheten gäller såväl valet av lokal som möjligheten för kyrkans personal att medverka och vilka sånger, tal och andra inslag som kan ingå i samlingen. Resultatet riskerar att bli att traditionernas historiska och kulturella innehåll begränsas, eller att man till och med avstår från att samlas i en kyrka trots att många elever och vårdnadshavare uppskattar att dessa traditioner bevaras.

Kyrkorna utgör en betydelsefull del av Sveriges historiska och kulturella arv. De är inte bara religiösa rum utan också historiska byggnader och mötesplatser som under lång tid har haft en central roll i det svenska samhällets utveckling. Många av de högtider som uppmärksammas i skolan, däribland jul och påsk, har tydliga rötter i den kristna traditionen. Att uppmärksamma dessa samband är en del av skolans uppgift att förmedla kunskap om Sveriges historia, kultur och traditioner.

Det bör därför finnas goda möjligheter för skolor att, när de så önskar, genomföra skolavslutningar och uppmärksamma traditionella högtider i kyrkolokaler. Det bör även vara möjligt att samarbeta med kyrkans personal och låta exempelvis traditionella sånger, historiska betraktelser och inslag med kristen anknytning ingå i arrangemangen. Sådana inslag kan bidra till att bevara traditionernas innebörd och skapa en större förståelse för deras historiska bakgrund.

Riksdagen har tidigare behandlat frågan om skolavslutningar i kyrkolokaler och behovet av tydligare regler. I proposition 2021/22:157 Tydligare regler för skolor med konfessionell inriktning behandlades bland annat förutsättningarna för skolavslutningar och firande av traditionella högtider i gudstjänstlokaler. Frågan om konfessionella inslag har samtidigt varit föremål för politisk diskussion, bland annat mot bakgrund av riksdagens tidigare tillkännagivanden.

Det är angeläget att regelverket är tydligt och förutsägbart. Skolledningar ska inte behöva känna osäkerhet om vilka inslag som är tillåtna när de planerar skolavslutningar eller högtidsfiranden. Regeringen bör därför se över hur vägledning och regelverk kan utformas så att skolor får bättre förutsättningar att samarbeta med kyrkor vid dessa tillfällen.

Samtidigt ska skolans verksamhet värna religionsfriheten och respektera elevernas rätt att själva ta ställning i religiösa frågor. Ingen elev ska tvingas att aktivt delta i religiös bekännelse, bön eller andra konfessionella moment, men dessa inslag skall kunna utgöra en del av en samling när någon från kyrkan man besöker deltar i samlingen eftersom det i sig kan innebära att man också på detta sätt förmedlar kunskap om religiösa traditioner.

En tydligare reglering och vägledning skulle ge skolor, vårdnadshavare och församlingar bättre förutsättningar att tillsammans värna traditioner och kulturarv. Målet bör vara att skolavslutningar och högtidsfiranden kan genomföras med respekt för både Sveriges historiska traditioner, den kyrka man besöker och den enskildes religionsfrihet.

Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med tydliga besked om hur skolor med offentlig huvudman kan genomföra skolavslutningar och uppmärksamma traditionella högtider i kyrkolokaler, inklusive förutsättningarna för kyrkans medverkan, och att även inslag med kristen anknytning kan få vara en del av samlingen. Regelverket bör ge utrymme för att bevara traditionernas kulturella och historiska innehåll, samtidigt som elevernas frihet och möjlighet att avstå från religiösa moment säkerställs.

Ingemar Kihlström (KD)